

2015/2007(INI)

27.1.2016

VÉLEMÉNY

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság részéről

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részére

a nemek közötti egyenlőségről és a nők szerepvállalásának erősítéséről a
digitális korban
(2015/2007(INI))

A vélemény előadója: Jutta Steinruck

JAVASLATOK

A Foglalkoztatási és Szociális Bizottság felhívja a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel a nők ikt-szektorbeli munkavállalásával kapcsolatos bevált gyakorlatokról a Bizottság által 2013-ban készített európai kódexre,
 - tekintettel 2012-es mélyreható elemzésére „Nők az ikt-szektorban” címmel,
 - tekintettel 2015-ös mélyreható elemzésére „A nők jogainak erősítése az interneten” címmel,
- A. mivel az ikt-ágazat 2,7 millió munkavállalójának csupán 20%-a nő; mivel a nők az ikt-ágazat minden szintjén alulreprezentáltak, különösen a döntéshozó pozíciókban;
- B. mivel a Bizottság becslései szerint még több nő alkalmazása a digitális munkaerőpiacon évi 9 milliárd eurós GDP-növekedést generálhat az EU-ban;
- C. mivel „Az ikt-ágazatban aktív nők” című tanulmány becslései szerint 2020-ra Európában 900 000 munkavállaló fog hiányozni az ikt-ágazatban; mivel az ikt-szektor gyorsan nő, közel 120 000 új munkahelyet teremtve minden évben;
- D. mivel a nők és lányok ikt-val kapcsolatos oktatásban és később foglalkoztatásban való alacsony részvétele – egyéb tényezők mellett – a nemi sztereotipizálás összetett kölcsönhatásának tudható be, amely már korai életszakaszban és az oktatás korai fázisában megkezdődik, és folytatódik a szakmai pályafutás során is;
- E. mivel a nők és lányok ikt-val kapcsolatos oktatásban és foglalkoztatásban való alacsony részvételét számos tényező befolyásolja, melyek tagállamonként eltérőek, attól függően, hogy mennyire progresszív módon kezelik az olyan kérdéseket, mint a nemi sztereotipizálás és általában a szegregáció, valamint az ikt-ágazaton belüli női szerepmodellek viszonylagos hiánya és a nők ezen ágazaton belüli korlátozott láthatósága, különösen a vezető pozíciókban;
- F. mivel az ikt-ágazatot sok többi ágazathoz képest is erőteljesebb szegregáció jellemzi vertikálisan és horizontálisan egyaránt, és szakadék van a nők képzettségi szintje és ikt-ágazatban elfoglalt pozíciója között; mivel az ikt-ágazatban foglalkoztatott nők többsége (54%) alacsony bérű és alacsony szintű készségeket igénylő beosztásokat foglal el, és csak elenyésző kisebbségük (8%) dolgozik magas szintű készségeket igénylő szoftvermérnöki beosztásban; mivel a nők az ágazaton belüli döntéshozatalban is alulreprezentáltak, tekintve, hogy az ikt-ágazatban dolgozóknak csupán 19,2%-ának van női főnöke, míg ez az arány a nem ikt-ágazatban dolgozók esetében 45,2%;
- G. mivel kimutatták, hogy a rugalmas munkavégzés segítheti a nőket, hogy belépjenek a munkaerőpiacra;
1. felhívja a Bizottságot, a tagállamokat és a szociális partnereket, hogy segítsék elő a nemek közötti egyenlőséget különösen a digitális gazdaságban, a képviseleti testületekben és a

képzési intézményekben, mozdítsák elő a nemek közötti egyensúlyt a döntéshozatalban, valamint szorosan kövessék nyomon a változásokat és trendeket; felhívja a tagállamokat, hogy kövessék figyelemmel a további szükséges előrelépéseket és osszák meg a bevált gyakorlatokat a tagállamokon belül és azok között; felhívja a Bizottságot, hogy tegye naprakésszé az ikt-ágazaton belüli női munkavállalókra vonatkozó jelenlegi adatokat, és értékelje, milyen gazdasági hatással járna, ha több nő dolgozna az ágazatban;

2. erőteljesen támogatja a vezető pozíciót betöltő nők EU-n belüli arányának növelésére irányuló törekvéseket; megállapítja, hogy a nemek közötti egyensúly javítását célzó jogalkotási kezdeményezéseket kell fontolóra venni, amennyiben az egyik nem strukturális hátrányban van egy munkahelyen és meg van fosztva attól, hogy élhessen az önmegvalósítás szabadságával; hangsúlyozza, hogy a vállalatok sikeresebbek, ha mindkét nem képviselteti magát munkavállalók körében; hangsúlyozza, hogy bármilyen kötelező kvótának figyelembe kell vennie a vállalatok különböző méreteit és a különböző helyzeteket a tagállamokban;
3. felhívja a tagállamokat, hogy kezeljék a nemek közötti szakadékat az ikt-ágazatban a sokféleség üzleti indokoltságának hangsúlyozásával, valamint a vállalatokat és a nőket egyaránt célzó több és erőteljesebb ösztönzők – például magatartási minták és karrierlehetőségek – létrehozása révén, a női munkavállalók láthatóságának érdekében; üdvözli a Bizottság azon meglévő kezdeményezéseit, amelyek célja az inkluzív digitális színtérre irányuló hálózati struktúrák és mentori programok előmozdítása; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy ne gátolják a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelvet és törekedjenek megállapodásra a tőzsdén jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javítása érdekében, és terjesszék ki az irányelv hatáskörét valamennyi igazgatóra; felhívja a tagállamokat, hogy vezessenek be intézkedéseket a nők szakmai előmenetelének pozitív fellépések révén történő előmozdítására, a vállalkozásokon belüli valamennyi vezetői szintre kiterjedően;
4. felszólít e tekintetben arra, hogy a vállalkozások adminisztratív terhei az e területen hozott valamennyi intézkedés esetében maradjanak a lehető legalacsonyabb szinten; rámutat arra, hogy az aránytalanul nagy adminisztratív terhek veszélyeztetik az elfogadottságot, és munkahelyek megszüntetéséhez vagy áthelyezéséhez vezethetnek; üdvözli a szociális partnerek megvalósítható és partnerségre épülő kompromisszumait számos olyan tagállamban, ahol hagyományosan erős a döntéshozatalban való részvétel; úgy véli, hogy a döntéshozatalban való részvétel bevált gyakorlatként mintául szolgál az európai gazdaságok számára;
5. rámutat arra, hogy a digitalizáció jelentős hatással van a munkaerőpiacra azáltal, hogy megváltoztatja a munkahelyek dinamizmusát, új álláslehetőségeket teremt és rugalmasabb munkafeltételeket – például távmunkát – biztosít, amelyek eszközként szolgálhatnak mind a nők, mind pedig a férfiak szakmai és otthoni feladatainak jobb összeegyeztetéséhez;
6. ösztönzi a tagállamokat, hogy szükség esetén igazítsák ki oktatási rendszereiket annak érdekében, hogy általánosságban és különösen a lányok és nők körében előmozdítsák a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika oktatását és az irántuk való érdeklődést; kiemeli, hogy kellő forrásokkal ellátott egyetemi tanári állásokat kell létrehozni az ikt-val foglalkozó nők számára, példaképeket kínálva ezáltal a lányok és a nők számára ezen a területen;

7. felhívja a tagállamokat, hogy teremtsenek jobb feltételeket a nők alkalmazásához; kiemeli e tekintetben a barcelonai célkitűzéseket, valamint az elérhető és megfizethető gyermekgondozásnak a nők foglalkoztatási aránya szempontjából fennálló jelentőségét; hangsúlyozza, hogy az egyenlőségi politika középpontjában a férfiak és a nők közötti esélyegyenlőség áll;
8. ösztönzi a tagállamokat olyan adózási és juttatási rendszerek bevezetésére, amelyek nem tartják vissza a második keresőket attól, hogy dolgozzanak vagy többet dolgozzanak, mivel a nők jellemzően második keresők, és az ikt-állások jelentős arányban vannak jelen ezen a területen;
9. felhívja a Bizottságot, hogy minden olyan esetben, amikor európai forrásokat használnak fel a nők digitális jártasságának növelésére, biztosítsa a források állandó, folyamatos és gondos nyomon követését a visszaélések elkerülése és e források felhasználásának hatékonyra tétele érdekében;
10. kéri a bevált gyakorlatok rendszeres megosztását valamennyi érdekelt fél – és a szociális partnerek – között, a nemi szempontok digitális menetrenden belüli végrehajtásának megvitatása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy integráljon egy, a nemek közötti egyenlőséget is magában foglaló társadalmi dimenziót mind a digitális menetrendbe, mind a digitális egységes piaci stratégiába; felhívja a Bizottságot, hogy foglalkozzon ezzel a kérdéssel 2016. évi munkaprogramja „Új kezdet a dolgozó szülők számára” elnevezésű kezdeményezésében;
11. üdvözli a nők ikt-szektorbeli munkavállalásával kapcsolatos bevált gyakorlatok európai kódexét, és felszólít annak széles körű és hatékonyabb átültetésére; üdvözli, hogy Európa-szerte létrejött „a digitális munkahelyeket előmozdító nagykoalíció”, és ösztönzi a részt vevő vállalatokat, hogy különösen helyezzenek hangsúlyt a nők felvételére és egyenlő karrierlehetőségeire; kiemeli e kezdeményezések hozzájárulását a számos tagállamban tapasztalható szakemberhiány enyhítéséhez;
12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy elemezzék a digitális kor új, elsősorban nőknek szóló foglalkoztatási formáit, és hozzanak intézkedéseket a legkiszolgáltatottabb csoportok érdekében; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy találjanak módot az alapvető munkavállalói jogok és a munkavállalók szociális védelmének megőrzésére, a bizonytalan munkafeltételek felszámolása érdekében; hangsúlyozza, hogy meg kell találni a szociális védelem új formáit – amelyek tükrözik az új foglalkoztatási formákat –, valamint azt, hogy a nők a szociális biztonság terén az új foglalkoztatási formák tekintetében már szembesültek különbségekkel, és hogy ezt a tapasztalatot szem előtt kell tartani a megfelelő megoldások keresésekor;
13. elismeri, hogy a digitalizáció lehetőségeket hordoz magában a vállalkozói készség tekintetében, és rámutat arra, hogy gondoskodni kell az ikt-hoz kapcsolódó vállalkozások és az induló digitális vállalkozások számára szükséges finanszírozási struktúrákról, különös tekintettel a női vállalkozók finanszírozáshoz való hozzáféréseinek javítására;
14. rámutat arra, hogy a nemek közötti bérszakadék és eltérő szakmai előmenetel továbbra is fennáll az ikt-ágazatban dolgozó nők esetében; hangsúlyozza, hogy az igazságos és tisztességes fizetéseket biztosító, az azonos munkahelyen végzett, egyenlő munkáért egyenlő bér elve veszélyeztetve van, miközben az a társadalmi igazságosság egyik

alappillére a munkaerőpiacon, amelyet mindenkifelett védeni kell; megismétli, hogy az egyenlőtlenségek nem gyökeresedhetnek meg a digitális gazdaságban az egyenlő bérek és a szakmai előmenetel vonatkozásában; hangsúlyozza, hogy a nők megnövekedett munkaerő-piaci részvétele és a társadalmi integrációval kapcsolatos politikákba való, kapcsolódó beruházások elő fogják segíteni a nemek közötti bérszakadék csökkentését; kiemeli a kollektív tárgyalások fontosságát a digitális piacgazdaságban is a munkahelyek minőségének és biztonságának a digitalizáció idején történő megőrzése érdekében;

15. megjegyzi, hogy a társadalmi változások ellenére a struktúrák még mindig nincsenek kellően kiigazítva, és nem teszik lehetővé a nők számára, hogy maradéktalanul profitálhassanak e változásokból;
16. rámutat arra, hogy a munkaerőpiacon belüli digitalizáció nyomán változik a munka jellege, valamint a munkáltatók és a munkavállalók közötti viszony, beleértve a munkaszervezés lehetőségeit és rugalmasságát is; hangsúlyozza, hogy ezek az új lehetőségek szükségessé teszik az olyan fogalmak újragondolását és újbóli meghatározását, mint a munkahely, valamint a munkaidő határai; hangsúlyozza, hogy a tagállamok munkajoga által szavatolt munkavállalói jogokat a digitalizáció nyomán megjelenő új munkaformáktól és munkaszervezési módoktól függetlenül biztosítani kell;
17. üdvözli azt a számos lehetőséget és nagyfokú rugalmasságot, amelyet a digitális kor kínál a munkavállalók és az önálló vállalkozók számára – ideértve a munka és a magánélet közötti megfelelőbb egyensúly lehetőségét –, különös tekintettel a kisgyermekes szülők és a fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzetére; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kezeljék az ikt-ágazatban gyakori rugalmas munkavégzéssel és a munkahely biztonságával kapcsolatos helyzetet, ugyanakkor kiemeli az e fejlődéssel kapcsolatos új kihívásokat, és felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy megfelelő társadalombiztosítási rendelkezések legyenek érvényben; javasolja a „kijelentkezéshez” való jogot a munkavállalók számára a megállapodott munkaidőn kívül;
18. felhívja a figyelmet arra, hogy a rugalmasabb munkagyakorlatok felé vezető digitalizációs irányvonal bizonytalan foglalkoztatási viszonyokhoz vezethet; kiemeli, hogy a munkával összefüggő – az állandó elérhetőségből fakadó – mentális egészségügyi problémák, köztük a kiegészítő komoly kockázatot jelentenek; javasolja ezért a pihenőidő maradéktalan betartatását a munkavállalók részére, és hangsúlyozza, hogy a rugalmas munkaidőt biztosító munkaszerződések keretében tiszteletben kell tartani a munkaidőre vonatkozó megállapodásokat annak érdekében, hogy az egyes tagállamok munkajogában rögzítetteknek megfelelően határok között lehessen tartani a munkaidőt;
19. rámutat arra, hogy az új készségek iránti keresletet – különösen az ikt terén – képzések, valamint továbbképzések, aktív munkaerő-piaci intézkedések és egész életen át tartó tanulás révén kell kezelni, a digitális jártasság előmozdítása és a nemek között fennálló szakadék kezelése céljából és a magasan képzett jelentkezők számának növelése érdekében; hangsúlyozza a digitális készségek és jártasság javításának fontosságát annak elősegítése érdekében, hogy azon nők is beléphessenek az ikt-vállalkozásokba, akik különböző okokból nem rendelkeznek e speciális készségekkel; hangsúlyozza, hogy ennek elmaradása további hátrányos megkülönböztetést eredményezhet a nőknek ezen ágazathoz való hozzáférése terén; emlékeztet arra, hogy az Európai Szociális Alap részt vehet e képzések finanszírozásában;

20. hangsúlyozza, hogy fokozottabban kellene alkalmazni az e-oktatást annak eszközeként, hogy a csökkent mozgásképességű nők képzésekre és készségekre tehessenek szert;
21. hangsúlyozza az ikt-készségek korai életkortól kezdődő elsajátításának fontosságára, és felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a lányok az oktatásban való részvételük alatt kapjanak ösztönzést az ikt-órák felvételére; javasolja, hogy a digitális jártasságot, szükség esetén, kapcsolják össze a hagyományos képzésekkel; kiemeli, hogy egyes tagállamok (Németország, Spanyolország, Svédország) szakpolitikákat kezdeményeztek az európai ikt-szakmákon belüli kedvező nemi egyensúly ösztönzése érdekében, és hogy ezek a szakpolitikák elsősorban az ikt-val kapcsolatos tanulmányok és karrierlehetőségek lányok és nők körében való, korai életkortól történő előmozdítását célozzák; hangsúlyozza a hozzáférhető ikt-oktatás fontosságát, és felhívja a tagállamokat, hogy teljes körűen finanszírozott tanuló szerződéses gyakorlati képzések és gyakornoki képzések révén ösztönözzék a nőket – bármilyen gazdasági háttérrel rendelkezzenek is – ikt-készségeik fejlesztésére;
22. úgy véli, hogy az 55 év feletti nők az egész életen át tartó tanulás hiánya miatt nagyobb valószínűséggel rendelkeznek idejétmúlt digitális készségekkel, és hogy a digitalizáció jelentős akadályt jelent a korlátozott digitális készségekkel rendelkező idősebb álláskereső számára; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák az egész életen át tartó tanulást és képzést, valamint azokat a rendszereket, amelyek a szakmai életpálya lehetséges változásaihoz való jobb alkalmazkodásra készítik fel, összhangban az e-készségek iránti növekvő kereslettel számos különböző ágazatban, különös tekintettel az 55 év feletti nőkre, védelmezve őket a munkaerő-piaci kirekesztéssel szemben;
23. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy jelentősen több nő számára legyen vonzó a digitális ágazaton belüli pályafutás; hangsúlyozza a nők szerepvállalása erősítésének és a bennük rejlő lehetőségek és tehetség teljes mértékű kiaknázásának fontosságát az álláshelyek betöltése és a nők ikt-ágazatba való bevonása érdekében, ezáltal lendületet adva az európai gazdaságnak és a nők foglalkoztatási lehetőségeinek; hangsúlyozza, hogy valamennyi szinten be kell építeni a tantervekbe a kódolást, az új médiát és az új technológiákat, és rámutat arra, hogy a digitális jártasság csökkentheti a munkaerőpiacra való belépés akadályait; rámutat a szociális partnerekkel való folyamatos párbeszéd fontosságára az e téren fennálló, nemek közötti szakadék megszüntetése érdekében.

**A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁGBAN
TARTOTT ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE**

Az elfogadás dátuma	25.1.2016
A zárószavazás eredménye	+: 35 -: 8 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Laura Agea, Guillaume Balas, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Thomas Händel, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Sven Schulze, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Renate Weber, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Maria Arena, Amjad Bashir, Lynn Boylan, Miapetra Kumpula-Natri, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Michaela Šojdrová
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Eleonora Evi, Czesław Hoc, Anneli Jäätteenmäki